

Početna stranica>Zakonodavstvo i sudska praksa>Nacionalno zakonodavstvo

Nacionalno zakonodavstvo

Bugarska

Na ovoj se stranici navode informacije o bugarskom pravnom sustavu te se daje pregled bugarskog prava.

Izvori prava

Nacionalni izvori prava

Izvori prava uključuju:

Ustav Republike Bugarske (objavljen u SL 56 od 13. srpnja 1991., izmijenjen u SL 85 od 26. rujna 2003., SL 18 od 25. veljače 2005., SL 27 od 31. ožujka 2006., SL 78 od 26. rujna 2006. – Odluka Ustavnog suda br. 7/2006, SL 12 od 6. veljače 2007., SL 100 od 18. prosinca 2015. [SL1]) primarno zakonodavstvo i sekundarno zakonodavstvo.

Sudska praksa nije službeni izvor prava, ali je obvezujuća za tijela za izvršavanje zakona.

Europski i međunarodni izvori prava

Pisani instrumenti uključuju Ustav Republike Bugarske, međunarodne ugovore, zakone i sekundarno zakonodavstvo (dekreti, uredbe, pravilnici, upute i nalozi).

Ustav Republike Bugarske (*Konstitutsiata na Republika Balgaria*) hijerarhijski je najviši pravni akt. Njime se uspostavljaju ustrojstvo, načela, ovlasti i dužnosti državnih institucija te prava i dužnosti građana.

Zakon (zakon) je normativni akt kojim se društveni odnosi uređuju *ab initio* ili na temelju utvrđenih dogovora u skladu s Ustavom koje, ovisno o predmetu ili osobama o kojima je riječ, donosi barem jedno zakonodavno tijelo ili njegovi odjeli.

Svi se zakonodavni akti objavljuju i stupaju na snagu tri dana nakon objave, osim ako je samim aktima propisano drukčije.

Vijeće ministara izdaje **dekret (postanovlenie)** kad donosi pravilnike, uredbe ili upute te kad u skladu sa zakonima uređuje društvena pitanja koja nisu uređena tim zakonima u okviru svoje izvršne i upravne nadležnosti.

Pravilnik (pravilnik) je normativni akt donesen u svrhu cjelovite provedbe zakona. Njime se uređuje ustrojstvo državnih i lokalnih tijela ili unutarnja organizacija njihovih aktivnosti.

Uredba (naredba) je normativni akt donesen u svrhu provedbe određenih odredaba ili drugih dijelova normativnog akta više razine.

Uputa (instruktsia) je normativni akt kojim nadređeno tijelo daje upute podređenim tijelima u pogledu provedbe normativnog akta koji je donijelo ili koji mora provesti.

Važni su i drugi nepisani izvori prava, kao što je **običajno pravo (pravniyat obichay)** i **opća pravna načela (obshtite printsipi na pravoto)**.

Odluke vrhovnih sudova o tumačenju mogu se smatrati pomoćnim izvorom prava.

Ustavni sud (*Konstitutsionen sad*) djeluje donošenjem odluka, rješenja i naloga.

Sud odlučuje o meritumu predmeta donošenjem odluke.

Odluke Suda objavljuju se u Službenom listu u roku od 15 dana od datuma njihova donošenja te stupaju na snagu tri dana nakon objave.

Hijerarhija pravnih normi

Ustav Republike Bugarske vrhovni je zakon. Nadređenost prava EU-a nije posebno utvrđena u Ustavu, ali se smatra da je nadređeno nacionalnom pravu.

U skladu s člankom 5. stavkom 4. Ustava međunarodni ugovori koji su ratificirani u skladu s ustavnim postupkom, koji su objavljeni i koji su stupili na snagu u Republici Bugarskoj postaju dio nacionalnog zakonodavstva. Oni imaju prednost pred bilo kojom proturječnom odredbom nacionalnog zakonodavstva.

Sljedeći hijerarhijski najviši normativni akti jesu zakoni. Izvršna vlast donosi sekundarno zakonodavstvo kao što su dekreti, uredbe, odluke, pravilnici, upute i nalozi.

Institucionalni okvir

Institucije odgovorne za donošenje pravnih propisa

Narodna skupština (*Narodno sabranie*) ima zakonodavne ovlasti. Može donositi zakone, mijenjati ih, dopunjavati i stavljati izvan snage.

Na temelju zakona te radi njihove provedbe, Vijeće ministara (*Ministerski save*) donosi dekrete, naloge i odluke. Vijeće ministara isto tako dekretima donosi pravilnike i uredbe.

Ministri donose pravilnike, uredbe, upute i naloge.

Vijeće ministara sklapa međunarodne ugovore kad je za to ovlašteno zakonom. Narodna skupština ratificira (ili odbacuje) sljedeće međunarodne ugovore: ugovore koji su političke ili vojne naravi

ugovore koji se odnose na sudjelovanje Republike Bugarske u međunarodnim organizacijama

ugovore kojima se predviđaju izmjene granica Republike Bugarske

ugovore kojima se uvode financijske obveze za državu

ugovore kojima se predviđa sudjelovanje države u međunarodnoj arbitraži ili sudskom postupku

ugovore koji se odnose na temeljna ljudska prava

ugovore koji se odnose na učinak zakona ili čija provedba zahtijeva donošenje novog zakonodavstva

ugovore koji izričito zahtijevaju ratifikaciju

ugovore kojima se Europskoj uniji dodjeljuju ovlasti koje proizlaze iz Ustava.

Zakonodavni postupak

Donošenje Ustava

Novi Ustav donosi Velika narodna skupština (*Veliko narodno sabranie*) koja se sastoji od 400 članova.

Narodna skupština ima pravo izmijeniti bilo koje odredbe Ustava, osim onih koje su u nadležnosti Velike narodne skupštine. Izmjena Ustava zahtijeva tročetvrtinsku većinu glasova svih članova Narodne skupštine u tri glasanja koja se održavaju na tri različita dana. Izmjenu Ustava potpisuje i u Službenom listu objavljuje predsjednik Velike narodne skupštine u roku od sedam dana od njezina donošenja.

Zakonodavna inicijativa

U skladu s člankom 87. Ustava svaki član Narodne skupštine ili Vijeća ministara ima pravo podnijeti prijedlog zakona.

Prijedlog zakona donosi Narodna skupština u dva čitanja. Tijekom prvog čitanja raspravlja se o prijedlogu zakona u cijelosti. Članovi mogu u roku koji odredi Narodna skupština podnijeti pisane zahtjeve za izmjenu prijedloga zakona koji je donesen u prvom čitanju. Narodna skupština detaljno raspravlja o prijedlogu zakona te ga donosi u drugom čitanju. Doneseni prijedlog zakona šalje se predsjedniku Republike Bugarske koji potpisuje dekret za njegovu objavu. Zakon se objavljuje u Službenom listu te stupa na snagu tri dana nakon objave, osim ako je samim zakonom propisano drukčije.

Pravne baze podataka

Službeni list (*Darzhaven vestnik*) besplatno je dostupan na internetskim stranicama [Službenog lista](#). Internetsko izdanje sadržava prijedloge zakona koje je objavila Narodna skupština, dekrete koje je izdalo Vijeće ministara, međunarodne ugovore, druge pravne akte, obavijesti o javnoj nabavi i koncesijama itd. Komercijalne pravne baze podataka kao što su [Apis](#), [Ciela](#) i [Pravosudna enciklopedija](#) sadržavaju sveobuhvatan skup pravnih informacija, ali im pristup nije besplatan.

Posljednji put ažurirano: 20/07/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.